

УДК: 811.161.2'373.21 (477.84+477.86)
DOI: 10.31891/2415-7929-2021-21-50

ЛУЖЕЦЬКА О. Б.
Західноукраїнський національний університет

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОНОМАСТИЧНИХ СТУДІЙ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ МІКРОТОПОНІМІКОНУ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ

У статті розглянуто теоретико-методологічне підґрунтя у сфері пропріальних студій та класифікації мікротопонімії з урахуванням її лексико-семантичної та структурно-словотвірної специфіки у працях українських та зарубіжних мовознавців.

Для різноспектрового аналізу ономастикону, а саме мікротопонікону, сучасні лінгвісти використовують практично усі актуальні методи та додаткові прийоми. Як відомо, не існує чіткої диференціації між прийомом та методом, методом і напрямком тощо, адже будь-який науково-технічний чи науковий прийом може поступово виокремитися у метод. Погоджуємося з українським вченим Ю. Карпенком, що методика, метод і прийом взаємопов'язані, оскільки метод складається з прийомів, а методологія – з методів.

Виокремлено відповідні способи і прийоми, особливо ефективні для пропріальних досліджень, зокрема: мовну атрибуцію та інвентаризацію зафіксованих онімних одиниць; текстологічний аналіз; генетичний і диференційний аналізи; етимологічний аналіз; реконструкцію оніма та його варіантів; структурно-словотвірний аналіз; формантний аналіз тощо.

Встановлено, що в українських та зарубіжних ономастичних розвідках мікротопонімікон прийнято аналізувати у межах двох традиційних категорій з подальшою їх градацією та з урахуванням певних екстра- та інтралінгвальних факторів. Крім цього, висвітлено особливості теоретико-методологічних засад ономастичних досліджень в Україні, Білорусії, Болгарії, Польщі, Англії, Німеччині тощо.

Загалом засвідчені найменування на позначення локальних об'єктів містять значущу інформацію про географічне становище обстежуваного регіону, етносвідомість його мешканців та сприяють подальшому всебічному вивченню пропріальної системи.

Ключові слова: мікротопонім, пропріатив, онім, метод, спосіб, прийом, класифікація власних найменувань мікрооб'єктів.

LUZHETSKA O.
Western Ukrainian National University

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FUNDAMENTALS OF ONOMASTIC STUDIES AND CLASSIFICATION OF MICROTOPONIMICON IN UKRAINE AND EUROPE

The article considers the theoretical and methodological basis in the field of proprietary studies and classification of microtoponymy, taking into account its lexical-semantic and structural-word-forming specifics in the works of Ukrainian and foreign linguists.

For multidisciplinary analysis of onomasticon, namely microtoponicon, modern linguists use almost all relevant methods and additional techniques. As you know, there is no clear differentiation between method and method, method and direction, etc., because any scientific, technical or scientific method can be gradually separated into a method. We agree with the Ukrainian scientist Yu. Karpenko that methodology, method and technique are interconnected, because the method consists of techniques, and the methodology - of methods.

Relevant methods and techniques that are especially effective for proprietary research are singled out, in particular: language attribution and inventory of recorded onym units; textual analysis; genetic and differential analyzes; etymological analysis; reconstruction of the onyx and its variants; structural-word-forming analysis; formant analysis, etc.

It is established that in Ukrainian and foreign onomastic explorations it is accepted to analyze microtoponymicons within two traditional categories with their further gradation and taking into account certain extra- and intralingual factors. In addition, the peculiarities of the theoretical and methodological foundations of onomastic research in Ukraine, Belarus, Bulgaria, Poland, England, Germany, etc. are highlighted.

In general, the certified names for local objects contain significant information about the geographical location of the surveyed region, the ethnic consciousness of its inhabitants and contribute to the further comprehensive study of the proprietary system.

Key words: microtoponym, propriative, onym, method, method, reception, classification of proper names of microobjects.

Постановка проблеми. Оніми – це індивідуальні найменування окремих одиничних об'єктів чи суб'єктів з метою їх ідентифікації та вирізнення з-поміж інших. Сукупність усіх власних назв формує ономастикон конкретної мови, якому притаманні певні самобутні ознаки з огляду на низку інтра- та екстралінгвальних факторів у процесах номінації.

На сьогоднішній день пропріальні розвідки на теренах України та Європи представлені чималою кількістю регіональних праць різноспектрового характеру, присвячених передусім фіксації відповідних лінгвальних фактів та всебічному їх аналізу в науковому аспекті. З-поміж інших макрокласів онімної лексики важливе значення як для історії мови, так і для належного функціонування соціуму має і топонімія, а саме мікротопонімія як одна з її тематичних груп.

Актуальність фіксації та подальшого дослідження найменувань локальних мікрореалій полягає ще й у тому, що вони поступово можуть трансформуватися, витіснятися іншими або повністю щезати. Вони

також рідко зазначаються в писемних пам'ятках або офіційних документах і здебільшого не зазнають адміністративного впливу.

Для різнопланового аналізу пропріальної лексики, зокрема мікротопонімії, сучасні дослідники застосовують фактично усі лінгвістичні методи та певні додаткові прийоми. Як зазначають окремі науковці, немає «чіткого розмежування між прийомом та методом, методом і напрямком і т. д.», оскільки будь-який науковий чи науково-технічний прийом може згодом виокремитися у метод [12, с. 180]. Погоджуємося з Ю. Карпенком, що методика, метод і прийом взаємопов'язані, оскільки «... метод складається з прийомів, а методологія – з методів» [5, с. 285].

Мета нашої роботи – висвітлити основні теоретико-методологічні засади у сфері ономастичних студій та розглянути класифікації мікротопонімних одиниць з урахуванням їх лексико-семантичних та структурно-словотвірних характеристик в Україні та за кордоном. Це дозволить **вирішення** таких **завдань**: проаналізувати специфіку методології ономастики як лінгвістичної галузі; з'ясувати продуктивні способи і прийоми у пропріальних дослідженнях; розглянути основні системи поділу локальних різновидів у працях вітчизняних та зарубіжних науковців.

Виклад основного матеріалу. Щоб з'ясувати особливості теоретико-методологічного підґрунтя ономастики як лінгвістичної галузі, потрібно розглянути сутність предмету її дослідження та відповідні цілі.

Предмет дослідження ономастики – це макрокласи пропріальної лексики будь-якої мови, специфічні риси яких виражаються як у певному відборі назв, їхньому фонетичному, орфоепічному, орфографічному, морфологічному та словотвірному оформленні, так і в характері їх сполучуваності [12, с. 194].

Для комплексного ономастичного аналізу необхідна наявність «матеріалу, концепції та методу, однак у різних типах досліджень співвідношення цих компонентів може бути різним» [12, с. 192]. Зазначимо, що досі актуальним залишається збір живого матеріалу, який наука може назавжди втратити у зв'язку з постійними суспільними переминами. «Метод – це ... шлях, спосіб досягнення певних результатів у пізнанні й практиці, тобто спосіб організації теоретичного та практичного освоєння дійсності» [6, с. 356]. У пропріальних розвідках здебільшого використовують *ареальний, дескриптивний, генетичний і типологічний методи*, а також відповідні методи та прийоми порівняльно-історичного мовознавства [12, с. 180].

В. Сталтмане, О. Суперанська, Н. Подольська та ін. виокремлюють чотири методи дослідження у сфері ономастики, а саме: *порівняльно-історичний, дескриптивний (описовий), ареальний та порівняльно-типологічний* [12, с. 193]. У праці В. Бонделетова «Російська ономастика» окреслено дещо інші методи лінгвістичного аналізу: *описовий, історичний, семиотичний, порівняльно-зіставний, ареальний (географічний), лінгво-психологічний, стилістичний і статистичний* [2, с. 38].

«На першому місці за масштабами свого застосування» [2, с. 38], за словами В. Бонделетова, знаходиться *описовий метод*, в основі якого передбачено дотримання низки певних вимог: послідовності опису, систематизації та упорядкування фактажу. *Історичний підхід* потребує використання етнографічних, історичних та археологічних джерел, а також огляд пропріальних одиниць крізь порівняльно-історичну призму [2, с. 43]. Для *порівняльно-зіставного методу* характерне зіставлення різних лінгвальних явищ як у плані змісту (пор. доонімне та онімне семантичне навантаження, типи назвотворення об'єктів), так і в плані вираження (структурно-словотвірні особливості дериватів). Підсумки такого аналізу ілюструються квантитативними та квалітативними показниками [2, с. 45]. *Семиотичний метод* вимагає визнання знаковості власних найменувань та їх систематизації у межах відповідного класу онімної лексики [2, с. 53]. *Географічний (ареальний) метод* набув особливого поширення у XX ст. після виходу у світ «Лінгвістичного атласу Франції» Ж. Жільєрона, Е. Едмона та ряду аналогічних праць в Іспанії, Італії, Швейцарії тощо. *Стилістичний метод* слугує аналізу пропріативів передусім у художній літературі, «стилістичне різномаїття» якої тісно взаємопов'язане зі «стилістичним багатством ономастикону в житті» [2, с. 64]. Повний спектр стилістичних можливостей такого фактажу можна виявити на основі його всебічного аналізу в усіх проявах національної мови: у територіальних та соціальних говірках, просторіччі, літературній мові тощо. *Лінгвопсихологічний метод* (концепція звукового символізму щодо пропріативів) залежить значною мірою від співвідношення між загальномовними фоносимволічними універсалами та ґрунтовними знаннями щодо «звукових асоціацій національних мов у конкретний період їхнього розвитку» [2, с. 71–72]. Завданнями *квантитативних методів* в ономастиці є кількісні виміри репрезентантів конкретного типу та опис статистичної структури усього ономастикону з урахуванням закономірностей його розвитку [2, с. 72].

Певні «підходи» при дослідженні пропріальної лексики виокремлює Б. Старостін, не називаючи їх методами, а саме: *порівняльно-історичний, логічний, семантичний та стилістичний* [11, с. 35]. Науковець указує на неналежне залучення *синтаксичного підходу*, з огляду на його методологічну цінність [11, с. 38]. Низку методів з їхнім поняттєвим апаратом запропоновано також у «Словнику російської ономастичної термінології» Н. Подольської [10].

Напрями та методи ономастичних досліджень у Росії базуються загалом на роботах зарубіжних мовознавців, зокрема логіків. Визнаючи знаковий характер власного найменування, науковці «використовують праці Т. Гоббса, де вперше систематизовано знакову теорію» та «положення про «безтілесні» (невтілені) назви, не закріплені за певними об'єктами, та «тілесні» (втілені), закріплені за конкретними реаліями» Г. Лейбніца [13, с. 68]. Крім цього, лінгвісти застосовують «теорію маркованих і немаркованих одиниць, розроблену Празьким лінгвістичним гуртком у 30-ті рр. XX ст.» тощо [13, с. 68].

Становлення білоруської ономастики характеризується постійними пошуками нових методів лінгвістичних досліджень, новою проблематикою. Перевага надається регіональним розвідкам, присвяченим передусім вивченню ойконімії, гідронімії та мікротопонімії. У другій половині XX ст. домінанта належить *словотвірному методу*, який слугує структурно-словотвірному аналізу власних найменувань на синхронному рівні [7, с. 71]. *Формантний метод*, який досить активізувався у 70–80-их рр., і сьогодні не втрачає свого значення. Однак особливе місце у білоруській ономастиці займає *порівняльно-історичний метод*, покликаний для виявлення генетичних і лексико-семантичних зв'язків репрезентантів з їхніми твірними основами. Крім цього, встановлюються основні закономірності топонімотворення відапелятивного походження та реконструюються ареали старожитніх апелятивів [7, с. 72].

В методології українського мовознавства чільне місце займають праці І. Білодіда («Методологічні питання мовознавства»), А. Білецького («Основні методи дослідження в сучасному мовознавстві»), І. Ковалика («Методологічні проблеми вивчення структури слова») та ін.

«Методи української ономастики на тлі теоретичних досягнень світової ономастики» окреслено у праці українського вченого В. Лучика [9, с. 69–70]. До середини XX ст. пропріальний фактаж, за словами лінгвіста, досліджувався фактично *описовим методом*, тому дані цього періоду більшою мірою не представляють наукової цінності. Протягом 1946–1958 рр., на етапі формування теоретико-методологічного підґрунтя ономастичних студій, превалювали *прийоми фіксації, упорядкування та інтерпретації* власних назв. Із 1959 р. для проведення *етимологічних* розвідок активно залучений *стратиграфічний метод*. Названий підхід спостерігаємо у працях Ю. Карпенка, В. Шульгача, В. Лучика, П. Чучки, О. Стрижача та ін. [9, с. 69–70]. Афікальні різновиди як онімії репрезентанти зумовили поступову активізацію *структурно-словотвірного аналізу*, в основі якого протиставлення подільних та неподільних дериватів, із вирізненням формально ідентичних, але генетично різномірних утворень [9, с. 70]. Крізь призму синхронії та діакронії цей метод представлений у розвідках І. Ковалика, Ю. Карпенка, Л. Гумецької, А. Корепанової, Д. Бучка, М. Худаша, П. Чучки та ін. З кінця 1950-их рр. реалізується *картографічний метод*, передусім у спостереженнях Ю. Карпенка, А. Корепанової, Д. Бучка, А., Є. Черняхівської та ін. Для з'ясування квантитативних трансформацій щодо лінгвальних фактів у часі та просторі передбачено *математично-статистичні методи* (М. Пешак, Ю. Карпенко та ін.). Останнім часом особливого поширення став *стилістичний метод* (Ю. Карпенко, Л. Белей, Є. Отін). *Прийоми лінгвопсихологічного методу* характерні для пропріальних розвідок Ю. Карпенка, В. Калінкіна, Є. Отіна [9, с. 70]. У той же час *прийоми соціолінгвістичного методу* залучали Ю. Карпенко, П. Чучка, Л. Масенко та ін. Однак для ефективної реалізації цього методу ще не обґрунтовано відповідні теоретико-методологічні засади, через те досі не використовується методика прогнозування розвитку вітчизняної ономастики [9, с. 70].

На інших слов'янських землях, зокрема, у болгарській ономастиці застосовують такі методи: *порівняльно-історичний, описовий (описовий), етимологічний, ареальний (картографування), статистичний, а також комплексний, структурно-словотвірний, текстологічний, зіставний, і палеографічний аналізи*. Загалом методології болгарських студій властиві фактично усі методи світової ономастики, проте найближчим часом потрібно активізувати два важливі напрямки: *когнітивну лінгвістику та генеративну граматику* [4, с. 73].

Польські пропріальні дослідження (друга половина XX ст.) представлені працями М. Малець, Г. Борека, А. Цельської, Є. Жительської-Фелешко, у яких окреслено нові підходи щодо процесу творення та опису власних назв з урахуванням їхньої мотивувальної бази. Особливу увагу присвячено проблемам формування та дослідження функцій таких різновидів у суспільній комунікації, рекламній кампанії та політичних текстах. Характерними для польських лінгвістів досі залишаються *історично-мовний та етимологічний аналізи* [16, с. 60–61].

З огляду на розглянутий матеріал необхідно підкреслити, що єдиних підходів і методів дослідження в ономастичній сфері немає, оскільки науково-технічні прийоми та фактаж індивідуальні [12, с. 198]. Проте існує низка продуктивних способів і прийомів для пропріальних розвідок: 1) *мовна атрибуція та інвентаризація зафіксованих онімічних одиниць*; 2) *текстологічний аналіз*; 3) *систематизація власних назв*; 4) *стратиграфічний аналіз*; 5) *генетичний і диференційний аналіз*; 6) *етимологічний аналіз*; 7) *реконструкція оніма та його варіантів*; 8) *структурно-словотвірний аналіз*; 9) *формантний аналіз*; 10) *аналіз топонімооснов та різновидів найменувань*; 11) *вирізнення ономастичних ареалів та ономастичне картографування*; 12) *статистичний аналіз* [12, с. 198–210].

Методологічне підґрунтя наукового дослідження обумовлене, як відомо, його метою та завданнями. Для реалізації цілей та завдань у наших наукових розвідках використовуємо відповідні

прийоми та методи: *текстологічний аналіз* (для відбору власних назв із текстів); *прийоми досліджень у польових умовах* (для збору сучасних лінгвальних фактів); *описовий метод* (для систематизації та з'ясування специфіки зафіксованих сучасних та історичних репрезентантів); *прийоми порівняльно-зіставного методу* (для встановлення спільних і відмінних рис у структурі та поширенні розглянутих різновидів у порівнянні з мовно-територіальними дериватами в інших лінгво-етнографічних регіонах); *історичний метод* (для порівняння локальних пропріативів на різних історичних етапах); *прийоми словотвірного, структурного та семантичного аналізу* (для вирізнення топонімоформантів, структурних моделей та твірних основ у межах розглянутого мікротопонімікону); *етимологічний аналіз* (для з'ясування походження базової назви конкретного утворення); *прийом кількісних підрахунків* (для встановлення частотності побутування різних розрядів твірних лексем і топонімотворчих афіксів) [8, с. 49-50].

Варто зауважити, що досі пріоритетним завданням для науковців залишається створення якнайчіткішої класифікації пропріативів, а саме мікротопонімів, зважаючи насамперед на їхню структурно-словотвірну специфіку. Адже «складність об'єкта ономастичних досліджень унеможлиблює створення єдиного вичерпного розподілу його матеріалу» [12, с. 202].

Значний внесок у створення лексичних, зокрема ономастичних систем розмежування, здійснили представники англійської школи (логіки). Інші зарубіжні мовознавці, наприклад, польський дослідник Г. Гурнович [18, с. 63] мікротопонімами кваліфікує лише назви незаселених сухих і мокрих мікрооб'єктів, вирізняючи: 1) найменування топографічного характеру; 2) найменування антропогенного характеру та 3) найменування присвійного характеру. Польський лінгвіст Р. Мрузек [20, с. 27-43] поділяє такі репрезентанти на одно- та багатосекторні різновиди. У межах перших розглянуто субстантивні та еліптичні ад'єктивні деривати. З-посеред субстантивних різновидів виокремлено примарні з подальшим їх розподілом на сингулярні, плюральні і сингулярно-плюральні, а також секундарні (суфіксальні) похідні. А з-поміж еліптичних ад'єктивів виділено примарні та секундарні найменування. До багатолексемних пропріативів зараховано дво- та трикомпонентні утворення, а також прийменникові словосполучення. Останні поділяються відповідно на одно- та двопрійменникові, а також еліптичні багатоконпонентні формації.

У німецькій ономастиці [15; 17; 19], з урахуванням семантики мотивувальної бази, мікротопонімами кваліфікуються найменування на позначення місцевих природних та культурних об'єктів. Основами пропріативів природних мікрореалій слугують географічні терміни на позначення: 1) рельєфу місцевості; 2) флори та фауни; 3) специфіки ґрунту; 4) гідрооб'єктів тощо. А у базових назвах репрезентантів на окреслення дрібних об'єктів антропогенного характеру зафіксовано загальнокультурологічні лексеми.

Протягом останніх десятиліть у вітчизняній ономастиці з'явилося чимало наукових досліджень, у яких українські лінгвісти пропонують свої класифікації локальних різновидів.

Наприклад, В. Баньої проаналізувала мікротопонімію басейну річки Ужа (з урахуванням місцевої діалектної системи) [1] в межах відапелятивних та відонімних найменувань. До першої категорії зараховано утворення, у базових назвах яких засвідчені лексеми на позначення конфігурації місцевості; рослинного та тваринного світу; ґрунтового покриву; особливостей рельєфу тощо. У межах другої категорії виокремлено відантропонімні, відойконімні, відмікротопонімні та відконотонімні похідні.

Аналіз мікроойконімії Івано-Франківщини здійснила Н. Вебер [3] за традиційною системою розмежування локальних найменувань на відпропріальні та відапелятивні з наступним детальним розподілом кожної з категорій, беручи до уваги позамовну специфіку досліджуваної території. Відонімними мікроойконімами кваліфікуються назви, похідні від слов'янських автохтонних особових імен; християнських імен; інших запозичених імен, прізвищ чи прізвиськ; родових й родинних назв; топонімів; конотонімів тощо. З-поміж відапелятивних мікроойконімів вирізняються утворення, мотивовані топографічними, гідрографічними та геоботанічними термінами; назвами земельних наділів; назвами типів поселень і помешкань; назвами предметів, процесів і дій тощо.

У комплексному дослідженні сучасної мікротопонімії центральних та східних районів Львівської області Н. Яніцької [14] усі лінгвальні факти поділено на відапелятивні та відпропріальні різновиди. До першої тематичної категорії зараховано назви, в основах яких зафіксовані орографічні терміни; гідрографічні терміни; терміни на позначення властивостей ґрунту або визначення конфігурації мікрооб'єктів, а також фіто- й зоотерміни. З-посеред відпропріальних дериватів розглянуто назви, мотивовані передусім антропонімами, гідронімами ойконімами, а також мікротопонімами, макро-топонімами та урбанонімами.

Стає очевидним, що в українських ономастичних студіях мікротопонімікон прийнято досліджувати у межах двох традиційних категорій з подальшим їх розгалуженням та з урахуванням позамовних факторів певного регіону.

У роботі О. Лужецької, присвяченій мікротопонімії Південно-Західного Опілля крізь призму синхронії та діакронії [8], розглянуто чи не вперше три лексико-семантичні групи з наступною їх деталізацією. Відапелятивними науковець кваліфікує ті найменування, що утворені на базі географічних або загальнокультурологічних термінів. До першої категорії належать різновиди, базовими назвами яких

служать орографічні терміни; гідрографічні терміни; фіто- й зоотерміни. Крім цього, у досліджуваному краї побутують пропріативи, похідні від апелятивів на позначення ґрунтової специфіки та геометричних параметрів денотатів. У межах другої категорії проаналізовано різновиди, у базових назвах яких засвідчені терміни на позначення способу освоєння та використання земельних ділянок; промислів, ремесел і способу ведення домашнього господарства; типів поселень або їх складових; будівель різного призначення та шляхів комунікації. З-посеред відоміх репрезентантів виокремлено відантропонімі, відгідронімі, відойконімі та відтопонімі найменування. Мікротопоніми, у базових назвах яких засвідчені пропріативи у сполученні з географічними або загальнокультурологічними лексемами, зараховано до відоміх-відапелятивної групи.

Загалом зафіксовані лінгвальні факти на позначення локальних об'єктів в Україні та Європі «поглиблюють знання про значення і роль мікротопонімії у пропріальній системі, містять значущу інформацію про географічне становище» обстежуваного регіону, звичаї і традиції його мешканців, їхній світогляд та етно-свідомість тощо

Висновки. Таким чином, проаналізовано специфіку теоретико-методологічних засад ономастики як лінгвістичної галузі, визначено низку продуктивних прийомів і способів для пропріальних студій та розглянуто основні системи розподілу мікротопонімікону з урахуванням його лексико-семантичних та структурно-словотвірних особливостей у працях українських та зарубіжних науковців.

Література:

1. Баньої В. Ф. Мікротопонімія басейну річки Ужа (на матеріалі українських говірок Закарпаття) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10. 02. 01 / В. Ф. Баньої. – Івано-Франківськ, 2009. – 23 с.
2. Бондалетов В. Д. Русская ономастика / В. Д. Бондалетов. – М., 1983. – 224 с.
3. Вебер Н. В. Мікроойконімія Івано-Франківщини : автореф. дис... канд. філол. наук : 10. 02. 01 / Н. В. Вебер. – Івано-Франківськ, 2012. – 20 с.
4. Дмитрова-Тодорова Л. Д. Прилагани изследователски методи, тяхното развитие и връзка с теоретичните постижения на световната ономастика / Л. Д. Дмитрова // *Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskiej-Feleczko i A. Cieślókowiej przy współdziale J. Dumy.* – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – Т. I. – С. 69–70.
5. Карпенко Ю. Про методику та методологію ономастики як науки / Ю. Карпенко // *Записки з ономастики : зб. наук. праць.* – Одеса : Астропринт, 2009. – Вип. 10. – С. 282–289.
6. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : ВЦ Академія, 2008. – 3-тє вид-ня. – 464 с.
7. Лемцюгова В. П. Выкарыстоўваемыя метады даследавання і іх эвалюцыя / В. П. Лемцюгова // *Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskiej-Feleczko i A. Cieślókowiej przy współdziale J. Dumy.* – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – Т. I. – С. 71–72.
8. Лужецька О. Б. Мікротопонімія Південно-Західного Опілля : монографія / О. Б. Лужецька. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 292 с.
9. Лучик В. В. Методи української ономастики на тлі теоретичних досягнень світової ономастики / В. Лучик // *Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskiej-Feleczko i A. Cieślókowiej przy współdziale J. Dumy.* – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – Т. I. – С. 69–70.
10. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии / Н. В. Подольская. – М. : Наука, 1988. – 190 с.
11. Старостин Б. А. Некоторые методологические проблемы теории собственных имен / Б. А. Старостин // *Имя нарицательное и собственное.* – М. : Наука, 1978. – С. 34–42.
12. Теория и методика ономастических исследований / А. В. Суперанская, В. Э. Сталтмане, Н. В. Подольская, А. Х. Султанов; под. ред. А. П. Непокупного. – М. : Наука, 1986. – 256 с.
13. Суперанская А. В. Методы исследования и их эволюция / А. В. Суперанская // *Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskiej-Feleczko i A. Cieślókowiej przy współdziale J. Dumy.* – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – Т. I. – С. 67–68.
14. Яницька Н. Р. Мікротопонімія центральних та східних районів Львівської області : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10. 02. 01 / Н. Р. Яницька. – Львів, 2012. – 18 с.
15. Brendler A. Namenarten und ihre Erforschung: ein Lehrbuch für das Studium der Onomastik / A. Brendler, S. Brendler. – Hamburg : Baar-Verlag, 2004. – 1024 S.
16. Cieślókowa A. Metody badawcze i ich ewolucja / A. Cieślókowa // *Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskiej-Feleczko i A. Cieślókowiej przy współdziale J. Dumy.* – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – Т. I. – С. 60–61.
17. Dittmaier H. (Hrsg.). Rheinische Flurnamen : Auf Grund des Materials des von Adolf Bach begründeten Rheinischen Flurnamenarchivs / H. Dittmaier. – Bonn : Röhrscheid, 1963. – С. 363–378.
18. Górniewicz H. Wstęp do onomastyki (skrypty uczelniane) / H. Górniewicz. – Gdansk : Wyd-wo uniwersytetu Gdanskiego, 1988. – 124 s.

18. Kleiber W. Die Flurnamen : Voraussetzungen, Methoden und Ergebnisse sprach- und kulturhistorischer Auswertung / W. Kleiber // Sprachgeschichte. ein Handbuch zur Geschichte der deutschen Sprache und ihrer Erforschung. – Berlin : de Gruyter, 2004. – S. 3515–3530.

19. Mrózek Robert. System mikrotopinimiczny Śląska Cieczyńskiego XVIII wieku / R. Mrózek. – [Katowice] : Uniwersytet Śląski Katowice, 1990. – 223 s.

References

1. Banioi V. F. Mikrotoponimia baseinu richky Usha (na materiali ukrainskykh hovirok Zakarpattia) : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10. 02. 01 / V. F. Banioi – Ivano-Frankivsk, 2009. – 23 s.
2. Bondaletov V. D. Russkaia onomasika / V. D. Bondaletov. – M., 1983. – 224 s.
3. Veber N.V. Mikroikonimii Ivano-Frankivshchyny : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10. 02. 01 / N.V. Veber – Ivano-Frankivsk, 2012. – 20 s.
4. Dmytrova-Todorowa L.D. Prilagani izsledovatel'ski metody, tiahnoto razvitiie i vrizkata im s teorechnite postichenia na svetovna onomastika / L.D. Dmytrova // Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskij-Feleczo i A. Cieślókowiec przy współdziale J. Dumy. – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – T. I. – S. 69–70.
5. Karpenko Ju. Pro metodyku ta metodologiu onomastyky iak nauky / Ju. Karpenko // Zapysky z onomastyky : zb. nauk. prats. – Odesa : Astroprint, 2009. – Vyp. 10. – S. 282–289.
6. Kocherhan M.P. Zahalne movosnavstvo / M.P. Kocherhan. – K. : VZ Akademia, 2008. – 3-tie vyd-nia. – 464 s.
7. Lemtsiuhova V.P. Vykarystouvaemyia metody dasledivania i ih evalutsiia / V. P. Lemtsiuhova // Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskij-Feleczo i A. Cieślókowiec przy współdziale J. Dumy. – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – T. I. – S. 71–72.
8. Luzhetska O. B. Mikrotoponimiiia Pivdenno-Sahidnoho Opillia : monohrafiia / O. B. Luzhetska - Ternopil: TNEU, 2019. - 292 s.
9. Luchyk V.V. Metody ukrainskoi onomastyky na tli teoretychnykh dosiahnen svitovoi onomastyky / V. Luchyk // Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskij-Feleczo i A. Cieślókowiec przy współdziale J. Dumy. – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – T. I. – S. 69–70.
10. Podolskaia N.V. Slovar russkoi onomasticheskoi terminologii / N. V. Podolskaia. – M. : Nauka, 1988. – 190 s. (148)
11. Starostin B. A. Nekotoryie metodologicheskie problemy teorii sobstvennykh imen / B.A. Starostin // Imia naritsatselnoie i sobstvennoie. – M. : Nauka, 1978. – S. 34–42.
12. Teoriia i metodyka onomasticheskikh issledovani / A. V. Superanskaia, V. E. Stal'tmane, N. V. Podolskaia, A. H. Sultanov; pod. red. A. P. Nepokupnyi. – M. : Nauka, 1986. – 256 s.
13. Superanskaia A. V. Metody issledovani i ih evolutsiia / A. V. Superanskaia // Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskij-Feleczo i A. Cieślókowiec przy współdziale J. Dumy. – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – T. I. – S. 67–68.
14. Ianitska N.R. Mikrotoponimia tsentralnykh ta shidnykh raioniv Lvivskoi oblasti : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10. 02. 01 / N. R. Ianitska – Lviv, 2012. – 18 s.
15. Brendler A. Namenarten und ihre Erforschung: ein Lehrbuch für das Studium der Onomastik / A. Brendler, S. Brendler. – Hamburg : Baar-Verlag, 2004. – 1024 s.
16. Cieślókowa A. Metody badawce i ich ewolucja / A. Cieślókowa // Sloviańska onomastyka : encyklopedia / pod red. E. Rzetelskij-Feleczo i A. Cieślókowiec przy współdziale J. Dumy. – Warszawa ; Kraków : Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002. – T. I. – S. 60–61.
17. Dittmaier H. (Hrsg.). Rheinische Flurnamen : Auf Grund des Materials des von Adolf Bach begründeten Rheinischen Flurnamenarchivs / H. Dittmaier. – Bonn : Röhrscheid, 1963. – S. 363–378.
18. Górniewicz H. Wstęp do onomastyki (skrypty uczelniane) / H. Górniewicz. – Gdansk : Wyd-wo uniwersytetu Gdanskiego, 1988. – 124 s.
19. Kleiber W. Die Flurnamen : Voraussetzungen, Methoden und Ergebnisse sprach- und kulturhistorischer Auswertung / W. Kleiber // Sprachgeschichte. ein Handbuch zur Geschichte der deutschen Sprache und ihrer Erforschung. – Berlin : de Gruyter, 2004. – S. 3515–3530.
20. Mrózek Robert. System mikrotopinimiczny Śląska Cieczyńskiego XVIII wieku / R. Mrózek. – [Katowice] : Uniwersytet Śląski Katowice, 1990. – 223 s.